

ADVIES

PROGRAMMADECREET BEGROTINGSOPMAAK
2023

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be - T +32 2 209 01 11 - E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Voorontwerp van Programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de Begroting 2023	
Adviesvrager	Matthias Diependaele - Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed	
Ontvangst adviesvraag	10 oktober 2022	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Intersectorale kamer op 21 oktober 2022 – goedgekeurd bij meerderheid (stemverhouding: 22 voor en 3 tegen)	
Contactpersoon	Annemie Nys	E-mail anys@serv.be

Advies

Situering

De Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (hierna: de raad) ontving op 10 oktober 2022 een vraag tot spoedadvies over het voorontwerp van programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2023 van Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, Matthias Diependaele. Deze adviesvraag is binnen de raad behandeld door de Intersectorale Kamer, die het advies op 21 oktober 2022 in een schriftelijke stemming bij meerderheid goedkeurde (stemverhouding: 22 voor en 3 tegen).

De raad beperkt zich in het advies tot de artikelen in het voorontwerp van decreet die rechtstreeks impact hebben op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het gaat concreet over de artikelen 59-73 in Hoofdstuk 6.

Met betrekking tot de wijzigingen van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming

Het is positief dat het **zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden** verhoogd wordt van 130 naar 135 euro. De raad ziet deze verhoging als een inhaalbeweging om de jarenlange niet-indexering deels goed te maken. Gelet op de stijgende energiekosten en de aanhoudende inflatie, vreest de raad echter dat deze maatregel onvoldoende is om de zorg en ondersteuning voor zwaar zorgbehoevenden betaalbaarder te maken¹. De raad herneemt dan ook zijn standpunt uit het advies "[Gefaseerd naar 1 Zorgbudget](#)" en pleit ervoor **het zorgbudget af te stemmen op de reële en actuele kosten waarmee mensen met een zorg- en ondersteuningsnood geconfronteerd worden**. Na deze eerste stap pleit de raad ervoor het zorgbudget jaarlijks te indexeren.

Tezamen met de maatregel betreffende het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden werden ook wijzigingen in het **zorgbudget voor ouderen met een zorgbehoefte** aangekondigd². Het gaat met name over (1) de automatische toewijzing van categorie 4 voor bewoners van woonzorgcentra (opstart 1 april 2023) en (2) de automatische toewijzing van bewoners in woonzorgcentra met een Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) aan categorie 5 (opstart nog te bepalen maar voorzien in 2023). De raad vindt hierover in het programmadecreet niets terug, terwijl deze

¹ De stijging van 5€ komt neer op een verhoging van 4% en dit terwijl - op basis van de maandvooruitzichten van het Planbureau - de gemiddelde jaarinflatie (nationaal indexcijfer der consumptieprijzen, NICP) in 2022 op 9,3% en in 2023 op 6,7% zal uitkomen.

² De wijzigingen werden aangekondigd zowel in de Septemberverklaring van de Vlaamse minister-president als in het overleg van de Vlaamse Raad WVG met het kabinet d.d. 6 oktober 2022.

wijzigingen wel decretaal zouden moeten opgenomen worden in het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming.

Met betrekking tot de wijzigingen van het Groeipakketdecreet

De raad stelt vast dat er een aantal rechtzettingen en verbeteringen met betrekking tot het Groeipakketdecreet worden uitgevoerd. Deze wijzigingen zijn positief, maar onvoldoende om het verlies in koopkracht van de gezinnen te compenseren. De onderbouwing van de genomen maatregelen is bovendien onduidelijk: waaruit blijkt dat net deze wijzigingen het best de doelstellingen, de effectiviteit en de betaalbaarheid van het Groeipakket op lange termijn ondersteunen?

De raad meent dat het welvaartsvast maken van alle bedragen op korte en lange termijn de enige manier is om de koopkracht van gezinnen niet (verder) uit te hollen. De dotatie die Vlaanderen van de federale overheid krijgt door de regionalisering van de kinderbijslag laat ook meer toe³. **De raad blijft dan ook ijveren om het Groeipakket te koppelen aan de spilindex**, net zoals dat gebeurt in de andere regio's.

- Artikel 66: De raad stelt tevreden vast dat de inkomensgrenzen welvaartsvast worden gemaakt. Dit is een basisvereiste om te vermijden dat de beoogde doelgroep van de sociale toeslag stelselmatig verkleint. Hij betreurt echter dat diezelfde logica van welvaartsvastheid niet gehanteerd werd bij de indexering van het basisbedrag. Het is goed dat de regering haar besparingsmaatregel van vorig jaar (de halvering van de groei van het basisbedrag) terugschroeft door het terugbrengen van de indexering van het basisbedrag naar 2% vanaf 2022, maar deze inspanning is vandaag onvoldoende om het koopkrachtverlies te compenseren dat gezinnen lijden.
- Artikels 67-69: De raad vindt het positief dat door de combinatie van de verhoging van de laagste inkomensgrens voor alle gezinnen en een nieuwe inkomenscategorie voor de kleine gezinnen, het aantal gezinnen wordt uitgebreid dat recht heeft op een sociale toeslag. Ook de verhoging van de sociale toeslag, de verhoging van de wezentoeslag en de eenmalige toeslag van 100€ in '22 en '23 zijn positieve bijstellingen, maar compenseren onvoldoende het koopkrachtverlies dat ontstaat door het Groeipakket niet aan de spilindex te koppelen.

Niet-indexering werkingsmiddelen

De raad betreurt ten zeerste dat de Vlaamse regering ook nu de niet-indexering van de niet-loongebonden subsidies in de Vlaamse welzijns- en gezondheidssectoren niet rechtzet. De kloof met de reële kosten was al groot, maar is door de sterk gestegen energieprijzen en de stijgende inflatie van het voorbije jaar volledig ontspoord. De situatie is voor veel initiatiefnemers onhoudbaar,

³ De dotatie stijgt door de inflatie structureel met 330 miljoen euro per jaar. De Vlaamse regering investeert daarvan in 2023 slechts 163 miljoen euro of 49% in structurele maatregelen om het Groeipakket aan de inflatie aan te passen, en eenmalig nog 77 miljoen euro of 23%.

en brengt de dienstverlening van deze fundamentele sectoren sterk in het gedrang. **De Vlaamse raad WVG vraagt dat de regering deze niet-indexering stopzet.**